

دعوت به تدبّر در سوره‌های جائیه و فتح

www.ketab.ir

سید انور حسینی

حسینی، سیدانور، ۱۳۴۰-
 دعوت به تدبیر در سوره‌های جائیه و فتح
 سیدانور حسینی.
 مشخصات نشر: تهران: نشر احسان، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۸۶۸-۶
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۳۱۱-۳۱۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: تفاسیر (سوره جائیه و سوره فتح)
 رده بندی کنگره: BP۱۰۲/۶۷
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۰۳۷۴

دعوت به تدبیر در سوره‌های جائیه و فتح

تالیف: سیدانور حسینی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: چاپ مهارت

شمارگان: ۲۵۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۸۶۸-۶

تهران، خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶.

www.nashrehsan.com

تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

فهرست

۱۳	مقدمه.....
۱۷	نمایی از سوره جاثیه.....
۲۳	برداشتی از سوره جاثیه.....
۲۵	آیات سوره‌ی جاثیه.....
۲۹	ترجمه‌ی سوره‌ی جاثیه.....
۳۳	مختصری در مورد سوره‌ی جاثیه.....
۳۴	تفسیر آیات ۱ تا ۵.....
۵۶	تفسیر آیه‌ی ۶.....
۵۷	تفسیر آیات ۷ تا ۱۰.....
۷۰	تفسیر آیه‌ی ۱۱.....
۷۱	تفسیر آیه‌ی ۱۲.....
۷۲	تفسیر آیه‌ی ۱۳.....
۷۳	تفسیر آیات ۱۴ و ۱۵.....
۷۵	تفسیر آیات ۱۶ و ۱۷.....
۸۲	توضیح و بیان: آیا یهود قوم برگزیده خداست؟.....
۸۶	تفسیر آیات ۱۸ تا ۲۰.....
۸۳	آیا خداوند یهود را بر جهانیان برتری داده است؟.....
۱۰۴	تفسیر آیات ۲۳ و ۲۴.....
۱۱۱	تفسیر آیه‌ی ۲۵.....
۱۱۲	تفسیر آیه‌ی ۲۷.....
۱۱۳	تفسیر آیه‌ی ۲۸.....
۱۱۴	تفسیر آیه‌ی ۲۹.....
۱۱۷	تفسیر آیه‌ی ۳۰.....
۱۱۷	تفسیر آیه‌ی ۳۱.....
۱۱۸	تفسیر آیه‌ی ۳۲.....
۱۱۹	تفسیر آیه‌ی ۳۳.....
۱۱۹	تفسیر آیه‌ی ۳۴.....
۱۲۱	تفسیر آیه‌ی ۳۵.....

تفسیر آیات ۳۶ و ۳۷.....	۱۲۳
آیات سوره‌ی فتح.....	۱۲۹
ترجمه‌ی سوره‌ی فتح.....	۱۳۳
مقدمه.....	۱۳۹
نگاهی اجمالی به سوره‌ی فتح.....	۱۴۳
«سوره‌ی فتح».....	۱۷۱
دعوت به تدبیر در تفسیر سوره فتح.....	۱۷۵
آیات ۱-۳.....	۱۷۵
نکات تفسیری آیات ۱-۳.....	۱۷۷
آیات ۴-۵.....	۱۸۵
واژه‌ی قرآنی «سکینه».....	۱۸۷
آیات ۶-۷.....	۱۹۵
آیات ۸-۹.....	۱۹۹
پیش‌گویی آینده.....	۲۰۳
آیه‌ی ۱۰.....	۲۰۷
آیات ۱۱-۱۳.....	۲۱۳
آیه‌ی ۱۴.....	۲۲۶
آیه‌ی ۱۵.....	۲۲۹
تفسیر آیه‌ی ۱۶.....	۲۳۷
آیه‌ی ۱۷.....	۲۴۰
آیات ۱۸-۲۱.....	۲۴۲
آیات ۲۲-۲۳.....	۲۵۷
آیه‌ی ۲۴.....	۲۵۹
اسلوب قرآن در کاربرد «نصر» و «خلف».....	۲۶۳
آیه‌ی ۲۵.....	۲۶۴
آیه‌ی ۲۶.....	۲۶۸
آیات ۲۷-۲۸.....	۲۷۵
آیه‌ی ۲۹.....	۲۸۶
نتیجه‌گیری.....	۳۰۴
منابع.....	۳۱۱

مقدمه

مدتی است ویروس کرونا سروکله‌اش پیدا شده و تمام جهان را در بر گرفته است و قربانی‌های خود را یکی پس از دیگری می‌گیرد و همه جا را تقریباً به تعطیلی کشانده حتی نمازهای جمعه، مجالس ترحیم، مدارس، مساجد و ... و عملاً همه دنیا را به زانو درآوردم و باعث برداشت‌های متفاوت از دین و مقدسات شده است. برخی را به الحاد و عنادورزی بیشتری کشانده و یا مایه عبرت و پندآموزی عده‌ای دیگر شده است و می‌گویند فقط یک مأمور از مأموران الهی آن‌هم با قدرت تخریبی نه چندان زیاد توانسته که این چنین دنیا و زندگی مردم را به چالش بکشانند که همه قدرتمندان و قلدران را عاجز و ناتوان کند، پس با این حال در برابر قدرت لایتناهی خداوند، چه وضعیتی پیدا خواهیم کرد؟ آری یک ویروس ناپیدا در دنیا همه را به زانو درآورده، و همه به انتظار بهبود وضعیت هستند، تا شاید واکسن آن کشف شود و مردم از این وضعیت رهایی یابند. در سوره جاثیه هم بیان شده که در روز رستاخیز در انتظار نامه اعمال و حساب و کتاب همه مردم را به زانو نشسته می‌بینی که با نگرانی و اضطراب، همراه با ترس از عاقبت زندگی دوباره، در حالی که امید به رحمت پروردگار هم دارند، در انتظاری کُشنده و طاقت‌فرسا به سر

می‌برند، یعنی عاجز و ناتوان با شانه‌هایی فرو افتاده، در یک فضای بی‌انتها، با سرنوشتی نامعلوم در حالی که هیچ صدایی از کسی شنیده نمی‌شود جز صدای نفس‌شان، زانو زده‌اند تا سرنوشتشان معلوم گردد. این تصویر، نهایت ضعف و ناتوانی و بیچارگی انسان را به نمایش گذاشته تا ما انسان‌های فعلی زنده، عبرت و پند بگیریم و دچار خودخواهی، تکبر، خود بزرگ‌بینی و استکبار درونی و بیرونی نشویم، و در پیشگاه خداوند سربلند بیرون بیاییم.

حال سؤال اینجاست: با وجود این که سرانجام و عاقبت همه ما انسان‌ها به این واضحی و روشنی به تصویر کشیده شده، چرا باز دچار غرور و گردن‌کشی و در یک کلام، گناه می‌شویم؟ البته دلایلی زیاد دارد و در اینجا فقط اشاره‌ای گذرا خواهیم داشت. استاد محمد قطب می‌فرماید: بدون شک عقل، خیر و شر را از هم تمییز می‌دهد، با این حال این عقل نیست که راه عملی را مقرر می‌دارد زیرا نمی‌تواند عامل بازدارنده از گناه و پلیدی باشد، چون بسیار پیش می‌آید که عقل انسان می‌داند که بعضی کارها خطا یا گناه هستند و انجام دادن آنها جایز نیست اما چون روح منحرف شده، و با شهوت‌ها و آرزوهای ناروا و گناه‌های بی‌دری خو گرفته است، به آن کارهای ناشایست سوق داده می‌شود. آری، اصرار بر گناه، روح را آلوده می‌کند و باعث غفلت انسان می‌شود و عقل نمی‌تواند مانع پلیدی‌های روح گردد.^۱

غفلت و غرق شدن در خواسته‌های نفسانی و آن را به عنوان معبود و خدای خود گرفتن، انسان را متکبر و سرکش می‌سازد و در نتیجه دنیا و آخرت خود و دیگران را به تباهی و نابودی می‌کشاند. و این در حالی است که به مرگ و نابودی یقین دارد، حتی اگر به وجود خداوند یقین نداشته باشد به مرگ یقین دارد چون هر روز شاهد مرگ افراد زیادی از آشنا و خویشاوندان و بیگانه بوده و خواهیم بود. بنابراین پدیده‌ی مرگ یک امر کاملاً یقینی است. وقتی مرگ بیاید و چهره‌ی خود

۱. روش تربیتی اسلام، استاد محمد قطب، ترجمه دکتر محمود ابراهیمی، ص ۹۸.

را نشان دهد، لذت‌ها، کامیابی‌ها محو شده و هر چیزی و هر کاری که کرده اثرش و معنایش را از دست می‌دهد، و انگار هیچ لذتی در میان نبوده است آنچه که سراغش می‌آید درد و رنج و حسرت و پشیمانی است و لذت، مفهوم و معنایش را از دست می‌دهد. ولی افسوس صد افسوس، فریب دنیا و لذت‌هایش را می‌خوریم و ما را از حقیقت وجودی خودمان و هدفی که به خاطرش آفریده شده‌ایم غافل می‌کند. اغلب ما وقتی به پایان عمر نزدیک می‌شویم متوجه می‌شویم که لذت‌های دوران گذشته چقدر بی‌ارزش و بی‌ثمر بوده، و ما بیهوده عمرمان را به پای آنها هدر داده‌ایم. و در روز رستاخیز بار سنگین این دریاقتنِ عمر، و استفاده نکردن درست از آن بر روی دوشمان سنگینی می‌کند، و عده‌ای هم این سنگینی را در دوران پایدانی عمر بر دوش خود احساس می‌کنند و بر زندگی از دست رفته و عمر بر باد رفته که در راه صحیح استفاده نکرده‌اند حسرت می‌خورند و با آلهایی دردناک که دیگر فایده‌ای ندارند اذوه و پشیمانی خود را ابراز می‌کند و هیچ کس غیر از خودش آن حال و هوا را درک نمی‌کند و نمی‌تواند تجربه‌اش را به کسی انتقال دهد، لذا ساکت و خاموش است و چاره‌ای غیر از این نیست و ... در دوران کرونایی با بی‌بضاعتی علمی و ایمانی، سوره جاثیه را برای مطالعه و تحقیق انتخاب کردم، که توشه‌ای برای آخرت باشد و مورد قبول درگاه حق واقع گردد. امیدوارم مورد استفاده برای علاقه‌مندان به قرآن و سالکان راه آن قرار گیرد. در پایان لازم است از کادر و پرسنل و خدمه‌های بخش CCU بیمارستان شهید قلی‌پور بوکان برای زحمات شبانه روزی‌شان تشکر و قدردانی می‌کنم. از خانواده‌ام به خاطر صبر و تحمل و شکیبایی‌ای که به خرج دادند قدردانی کنم و همچنین از برادر عزیز و ارجمندم دکتر محمد حسینی که همواره مشوق من بودند سپاسگزارم.

سید انور حسینی

پاییز ۱۳۹۹